

ПАРАЋИНАЦ

Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Година XXI

Број 47

Новембар 2023.

**ПАРАЋИНСКА
ПАМЕТАРНИЦА**

ПРОМОЦИЈА „ЧИТАЊА СНОВА“ У БЕОГРАДУ

ИЗ ИСТОРИЈЕ ПАРАЋИНСКЕ КОШАРКЕ

СПОРТ

*Удружење Параћинаца
и пријатеља Параћина*

<http://www.paracinac.com/>

Фото: С.Т.Живановић

ПАРАЋИНСКА ПАМЕТАРНИЦА

ЗАБОРАВЉЕНА МОРАВСКА
ПЛЕМЕНА

(Називи племена протумачени
старосрбским-аријским
или архаичносрбским кореном и
значањем)

АСКАНЦИ, (ст. срб. ариј. *Сканда = Аскан = Бог рата*; 2) *оличење Влашића на Небу*; 3) *Аскан=тројанско лично име*; 4) *чест назив за коња у Поморављу*) србски народ уједињених држава Брегије и Меоније. Добили име по свом вођи Аскану, који је био краљ поменутих уједињених србских држава. Учествовали у Тројанском рату на страни Тројанаца. Аскана помиње библијски пророк Јеремија¹ и Виљем Ремсе. Јевреји су Асканију звали Ашкеназ. „Код арапских писаца, наводи Бошар, Ашкеназе су називали Србима“.² Средином 13. века пре Христа, Асканци су се преселили у Малу Азију. Традиција гајења добрих коња у Поморављу одржала се све до друге половине 20. века. У Поморављу данас о томе сведоче топоними Коњарник у селу Стрижи, Сикирици, Дреновцу (Коњско) код Параћина, у Моравском Бујмиру код Алексинца, а и један део Београда носи име – Коњарник. Затим имамо горониме: Бесна Кобила, Ждребаоник, Коњарка, Коњушка чука, Коњувочка река, Коњарски кладенац, Коњидер, Коњска река, Коњски гроб...³

БАБИНОВИЋИ, (ст. срб. ариј. *баб`ру = баба, боги-ња доњег света – Нава.*). Име србског племена које Полибије⁴ помиње на 315. година пре Христа. Данас постоје ороними и топоними који чувају сећање на ово племе: планина Бабина, место Бабиново, затим планина Баба, код Параћина, ороним Баба у

Херцеговини и Баба у Македонији. у Србији имамо много историјско-географских назива са кореном баб: Баби-ново, Бабина греда, Бабин зуб, Бабичка гора, Бабичко, Бабушинац, Бабушница... Бабиновићи су старо моравско племе, које је живело на простору од Јужног Кучаја, у долини Петрушке области, према Морави, а један део племена је настањивао Темнић, док се други део Бабиновића населио на пределу између Калиновика и Билогоре. Бабиновићи су настањивали и предео Бабино поље на острву Мљет код србског Дубровника. И сада потомци овог античког племена из Мораве кажу да потичу из Темнића, предела између Велике и Западне Мораве.

БРЕГИ, (ст. срб. ариј. 1) *кор. бру = бре = реци, кажи, говори, именуј*; 2) *б`риги = брег, брдо*; 3) *берег = брег*; 3) *Браг = митско полубожанство, бог писмености код Брега, за кога се сматра да је написао прва поглавља РЧ веде*) најстарији народ на земном шару поштовани од Египћана и свих других народа. Србска присторијска држава Брегија простирала се на простору данашње централне Србије, око Багдале (данашњи Крушевац) око Копаоника и Мораве.

Бреги, Бриги, Брегијци, „на бреговитом Балкану“ су се једним делом преселили у Малу Азију и дали себи име Фриги, Фригијци, Фрижани, а државу су назвали Фригијом. Хомер у "Илијади" на више места помиње Фригију и Фрижане (Фригијце) као савезнике Илијиног града Троје.⁵ И Херодот у својој „Историји“ тврди да су Фрижани пре сеобе "живели у Европи, у суседству Македонаца"⁶ као и то да су се вртови чувеног србског краља Мите (Миде) налазили у близини границе са Македонијом.⁷ Да се подсетимо: Јелини су Европом називали просторе Србије до Саве и Дунава. То је за њих била стара Европа, па самим тим и за Херодота. Оснивач тог Брегијског краљевства био је Тантал, јер

¹ Стари завет, Књига пророка Јеремије

² Код: Јован Деретић, „Античка Србија“, Темерин, 2000.

³ Петровић, др С. „Систем српске митологије“, Ниш, „Просве-та“, 1994.

⁴ Полибије, „Историја“, Матица српска, Нови Сад, 1988.

⁵ Хомер, „Илијада“: у "Песми о Долону", (стих 432), или пак у разговору Ахилеја и србског краља Пријама, господара Троје стр. 24-543, 547.

⁶ Херодот, „Историја“, "Поломанија", 73.

⁷ Херодот, „Историја“ "Уранија", 130.

о њему постоји најранији писани помен као владару Фригије који потиче из времена Сербоновог похода. „Код Еузебија налазимо податак да је Тантал владао Фригијом, односно старом Меонијом, око 1350. г. п.н.е (3. ст. 391). После Тантала настаје владавина династије Гордија (Ђорђија) и Мите“.⁸ Познати су вртови краља Мите (Миде), северно од македонске границе. О томе нас Херодот информише у следећим редовима: "А младићи дођу у други крај уз Македонију и настане се у близини такозваних вртова Миде, сина Гордијева".⁹ О Бригима или Брегима, односно Фригима и родовима (апелативима) код других народа, а на простору Европе и Азије, Јован Деретић каже: „Један од важнијих Јафетових синова из Изорода¹⁰ је Гомер који има и три своја сина. То нам одмах говори да је земља Гомерова једна од важнијих земаља. Што се тиче одређивања места земље Гомер, историчари се слажу да је то Фригија. Херодот каже: "Фрижани, кажу Македонци, звали су се Брижани (Бриги) све док су живели у Европи, (читај Србији), а када су прешли у Азију, са променом земље променили су и име у Фриге".¹¹ Двојност овог имена, прво Бруги па Бриги, истиче и Милан Будимир (73). У Изороду (Библија) Фригија се назива Гомером, а објашњење налазимо у асирским записима. Рагозин каже да асирски записи помињу народ "Гимерај", што су Кимери, односно јеврејско Гомер. Рагозин овде мисли на аријевску расу. Несумњиво је да је јеврејско име за Фригију - Гомер, настало од асирског "Гумирај" и у томе се сви заветословци слажу. Код Еузебија налазимо податак да је Тантал владао Фригијом, старом Меонијом, око 1350. г. п.н.е (3. ст. 391). После Тантала настаје владавина династија Мита и Гордија. Њихова владавина ће потрајати више од шест векова и за то време је Фригија била надмоћна држава у Малој

Азији, а у деветом веку п.н.е. суверено је владала Средоземљем и Црним морем. За Јерменију Херодот каже да је она фригијска сеобна. Ако је то већ био случај са Јерменијом, онда нема никаквог разлога да се не верује да су Фрижани имали насеља и на северним обалама Црног мора, на којима се појављују Кимери. Еузебије каже да су Кимери и Амазонке упали у Малу Азију 1076. г. п.н.е (3.ст.418). Гарстанг каже да су Мушки на челу са царем Митом били први Бреги из Рашке (Тракије) који су освојили Хатушку царевину (93.ст.11). Њихово име је прочитано у асирским записима као "Муски". Камбел каже да су Фриги европски Бриги, потомци Зеретита, тј. Срба из Старог завета. Грусе сматра да су руске степе, северно од Црног мора, биле поседнуте око 1200. г. п.н.е, од србског народа по имену Кимери који су придали трако-бригијској групи народа.¹²

Рагозин, у вези аријевског језика, каже: "...Фригија, Мизија и други на западу и северозападу Мале Азије нагињу врло старом типу аријевске - србске филологије, пелаз-гијским-древносрбским језиком. Фригију или Брегију и Хомер је убицирао северно од Македоније. Њену локацију потврђује и Херодот у делу „Историја“ - "Полиманија"¹³ „Тадашња Брегија-Фригија налазила се на простору Мораве, Копаоника, Средње Србије до Македоније“.¹⁴ Дакле, као закључак о Брегији или Фригији изнећемо мишљење Милоша С. Милојевића: „Бреге или Брђане Египћани су поштовали за најстарији народ на земном шару. Брђанима припадају: Тројанци, Хомоњани-Трипољани, Ораорићи, Бреgmани, Орњићи“.¹⁵

Мирослав Димитријевић

⁸ Јован И. Деретић, Јован И., „Античка Србија“, стр 57.

⁹ Херодот: "Поломанија", књига 7, стр. 73; Андесиљ, Н. "Троја на Скадарском језеру", Подгорица, 1994, стр. 83.

¹⁰ Књига Постања, Стари завет

¹¹ Херодот, Историја, 39.VII.73.

¹² Грусе, Рене, "Крсташка епопеја", 143. ст. 32. ИК Зорана Стојановића, Београд, 2004.

¹³ Херодот, Историја, Полиманија, страна 73. и "Уранија", страна 130.

¹⁴ Андесиљ, Н. "Троја на Скадарском језеру", Подгорица, 1994, стр. 83.

¹⁵ Милојевић, М. С. „Одломци историје Срба...“ стр. 71-72.

Знаменити Параћинац

ЗНАМЕНИТИ МОРАВЦИ ВОЈВОДА МОМЧИЛО

Војвода Момчило, носио је титуле војводе, деспота и севастократора. По њему једно утврђење, западно од Поточца, општина Параћин, и данас носи назив - град Војводе Момчила или само Момчилов град. Момчило је био први србски војвода који је победио Турке, а које су Грци, као своје савезнике против Срба, довели на Балкан.

Војвода Момчило и коњ Јабучило

Војвода Момчило је први од србских великаша/властелина понео титулу – деспота, коју је тек касније носио Стеван Лазаревић Високи, а затим и титулу севастократора. Имао је озбиљну и репектабилну војну силу, и поштовање србске и цариградске круне. Играо битну дипломатску улогу на Балкану. Војвода Момчило је србски јунак, историјска личност, не само у Србији, већ и на Балкану.

Константин Јиречек даје нам занимљиве податке о војводи Момчилу, о њему говорити као о историјској личности. „Када се Кантакузену покорила унутрашњост Родопе, именовано је он тамо за заповедника Момчила, надалеко чувеног хајдучког старешину у ово време. По Грегори, овај Момчило био је пореклом из пограничног краја између Срба и Бугара, па је још од детињства и младости живео као хајдук у пустим крајевима на Византијско-Бугарској граници; после тога служио је он као најамник у византијској и србској војсци, те је, најзад, пошто је утекао из службе Стефана Душана, пристао уз Кантакузена. Сада је он седео у планинама Родопе, окружен верном и оданом војском од Бугара, Срба и других народа, која је бројала на 300 коњаника и 500 пешака. Да Пловдинска провинција на северној страни Родопе не би дошла у руке Кантакузену и његовим штићеницима; уступила је царица Ана (1344.) бугарском цару Александру, али је он за то само мало помогао странку Палеолога. Ромеји никада више не добише покрајину Пловдинску. Када је флота латинске лиге освојила Смирну (у октобру 1344.) изгубио је Кантакузен драгоцену потпору Омареу на мору. Тада се Момчило одметну од њега, те се начини независним кнезом крај свега тога што га је Кантакузен именовано за севастократора, а царица Ана за деспота. Он изабра за престоницу Ксантију на јужном подножју Родопе, владајући онде са великом строгошћу; код њега је и велики и мали преступ кажњен био одмах смртном казном. Али, убрзо, изгуби он у јуначкој борби са Кантакузеном и његовим пријатељем Омарбегом и битку и живот пред зидинама приморског града Перитеорија“¹⁶.

Говорећи о србском народном епосу у коме се спомињу историјске личности К. Јиречек и Ј. Радонић још једном спомињу војводу Момчила и убрајају га у историјске личности: „Пада у очи да се у србском народном епосу, у колико нам је познат у текстовима забележеним у последњих три стотине година, ништа не говоре о времену

¹⁶ Константин Јиречек, „Историја Срба“, први том, стр. 223. и 224.

пре Немање. Од историјских личности јављају се Немања, његов син Свети Сава, врло нејасно Милутин, нешто боље Урош 3. оснивач Дечана, а исто тако војсковође из 14. века Хреља (Реља Крилатица – наша примедба) и Момчило.¹⁷

И др Владимир Ђоровић, даје још потпунији историјски миље у коме је деловао војвода Момчило: „Веза српских великаша са Грцима бивају све чешће и непосредније: Хреља, Оливер, Момчило, Угљеша и други знају грчки. Неки се и жене отуда“, пише Владимир Ђоровић, који даље наводи: „За време тих борби у Тракији, чешће се спомиње неки војвода Момчило... Његова чета је уствари права, и то озбиљна војска, и имала је 5.000 пешака и 300 коњаника. Кантакузин га је одликовао чином – севастократора, а царица Ана чином – деспота, само да би га придобили на своју страну и везали чвршће. Али он није веран ником. Напустио је доскора Кантакузина и прогласио се као потпуно самосталан. Напустивши Кантакузина, напао је одмах његове турске савезнике, па и њега самог“.¹⁸

Војвода Момчило је погинуо 1345. године у пољу испред тврдог приморског града Перитерије, нападнут са две војске грчке и турске, после невиђено храбре борбе. Тај догађај описао је сам Кантакузин „чудећи се смелости Момчиловој, с којом је са својих 4000 људи примио битку са далеко надмоћнијим непријатељем, савезничко грчко-турском војском, по чему се види да су Грци управо довели Турке на Балкан. Народно предање у Поморављу и повезује Војводу Момчила са Турцима. Према легенди коју је у Поточцу забележио Станоје Мијатовић, војвода Момчило је са војницима отишао из града у Обрешку бару да хвата рибу. Турци га опазе и појуре, а овај стане бежати у свој тврди град, али кад је тамо дошао Турци су га били већ заузели. У крвавој борби Срба и Турака, у којој Турци најзад надвладаху, погину и војвода Момчило, а Турци га свег исеку на комаде. Потоком испод града текла је крвава вода –

¹⁷ Исто

¹⁸ Владимир Ђоровић, „Историја Срба“, Београд, 190. стр.

поточац крви, по чему данашње село Поточац и доби име, према легенди.¹⁹ Феликс Каниц је забележио легенду коју је чуо у Поточцу, по којој је Војвода Момчило био жртва краља Вукашина, који га је убио на путу. То се догодило тако што је прелепа љуба Војводе Момчила после излечења од слабоумности, а беше лепа да се у њу не смеде гледати, заведе краља Вукашина, који дође у посету свом жупану Момчилу и са њом побеже у гору јухорску. Место где је Вукашин обљуби у свом чадору и сада се зове Краљева њива. Народну песму о погибији Војводе Момчила, кога издате верна љуба знамо, али је мање познато да се име највишег јухорског врха – Ветрен, у народном предању повезује са ветрењачом војводе Момчила, која је ту мрела жито за сва подјухорска села. Од ветрењаче на највишем планинском врху остаде име – Ветрен.²⁰ У песми „Маргита девојка и Рајко војвода се каже: „Ондје бјеше Војвода Момчило/ с девет браће с девет војвода“,²¹ али највећи број усмених предања вели да Војвода Момчило потиче из града подно Јухора, који се данас зове Градиште или Момчилов град и да је ова изузетна историјска фигура, која је три царства намучила док није погинула, поникла у Поморављу, у срцу Србије.

Мирослав Димитријевић

Позив на сарадњу у Параћинцу

Позив свим члановима и пријатељима нашег Удружења за сарадњу у нашем гласилу је стално отворен. Сваки користан текст, идеју, вест, коментар, информацију можете откуцати и послати нам на e-mail udruzenje.paracinaca@gmail.com.

Врло радо ћемо то објавити и поделити са осталим члановима удружења на страницама нашег гласила или на интернет презентацији или на Facebook профили. Хвала.

Редакција Гласила Параћинац

¹⁹ Станоје Мијатовић „Темнић – антропогеографска и историјска студија“, Краљевска академија наука, Београд, 1905. стр. 380.

²⁰ Феликс Каниц „Србија – земља и становништво“, други том, Београд, 1988. стр. 296.

²¹ Народна песма Маргита девојка и Рајко војвода, забележио В. Стеф. Караџић.

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ

ПРОМОЦИЈА „ЧИТАЊА СНОВА“ У БЕОГРАДУ: Параћинац Александар Драгановић представља књигу

УДРУЖЕЊЕ Параћинаца и пријатеља Параћина у Београду у оквиру својих редовних активности је организовало промоцију књиге свог суграђанина, Александра Драгановића.

Промоција књиге „Читање снова“ је одржана у улици Деспота Стефана Лазаревића 12, на осмом спрату, а осим чланова и пријатеља овог удружења, улаз је био слободан и за остале љубитеље писане речи. Промоција је почела у 18 сати и трајала је око сат времена. После тога је уследило дружење уз пригодни коктел.

Редакција гласила ПАРАЋИНАЦ

ОСВРТ НА ЧИТАЊЕ СНОВА

Формула за „Читање снова“ Александра Драгановића

Љиљана Клајић и Александар Драгановић

Телеграфска концизност и лакоћа којом листа записе сећања у овој занимљивој и

несвакидашњој збирци прича „Читање снова“ доприноси утиску да је Александар Драгановић писац који се лако чита јер је питањак, речит, сликовит, а психолошки маневарски веома вешт. Изразито наглашена непосредност уводи читаоца у сам догађај и чини га равноправним са (учесником) у Драгановићевим причама.

Разуђене и тематски веома шаролике и динамиче по начину казивања, ове приче подсећају на документарну грађу за филм који се одвија, као сам живот, пред читаоцевим очима. Драгановић даром за живописну аутентичност, успева да избегне сувишности у приповедању које би тежиле дочаравању и директно нас убацује у матицу прича које незаустављиво теку пред нашим очима.

Лакоћа с којом приповеда, догађаје чини тако скорим и опипљивим, иако многи добрано залазе у време удаљено деценијама од тренутка писања и читања. Све је верно, стварно и свеже у језичкој лабораторији Александра Драгановића, да речи заиста постају формуле за читаоцев боравак у причама.

Писац поседује маестралну вештину да ствари назове правим „именом“ и лако их претвори у разгонетнуте суштине. Велико и лако читљиво искуство, надасве животно, Драгановић распричано и живописно претаче у приче у Читању снова. Читава галерија занимљивих ликова на том покретном платну прича, уз видан смисао за режију о коме и пише у причи Нова осећајност, чини да нас динамика и спретност којом нас води кроз приповедање о њима, држи позорницама као пред биоскопским платном. Широм отворених очију читамо ове приче, што говори о додатном дару писца да ангажује сва чула и изазове сензације које се јављају када се стапа више видова уметничког изражавања у делу.

У овом случају, то је свакако дар за режију којим Драгановић претвара приче у кадрове за платно. Та животност је непатворена, директна и опипљива у овим причама.

Писац поседује богато и шаролико животно искуство, а из базе проживљеног се

најуверљивије ствара.

Дах модерног који уноси никад застарели концепт битничког покрета, који одбацује стандардне наративне структуре у књижевности, опипљив је у Драгановићевом приповедању.

Дозирано и непретенциозно, али видним нитима, писац је у Читање снова уткао поетику једног покрета чији утицај у свету књижевности, али и музике, није никад у потпуности нестао. Залагање за спонтаност односа и живљења, нематеријалност, либералност у осетљивим питањима друштва, експлицитност казивања, експериментално и храбро нарушавање устаљеног концепта-све то је видљиво у потки пишевог ткања приче.

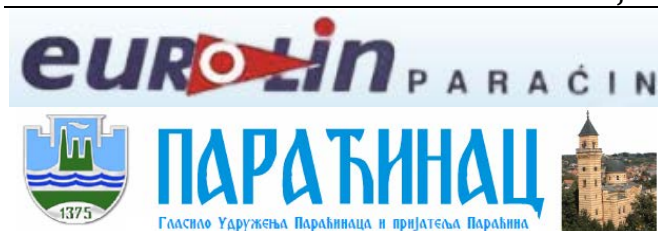
Оно што упија пажњу читаоца, свакако су актери радњи у причама и начин на који их Драгановић представља читаоцу. Уводи нас директно у њихове карактере, одмах поткрепљујући изречено примерима. Сва та динамика и аутентичност, чине да се брзо, на прво читање, зближимо са њима и уђемо на широм отворена врата у њихове животе. Када то постигне са људима и дешавањима, писац нас мудро уводи и у онај дубљи однос са његовом поетиком писања и филозофијом живота, ако та два у овом случају нису заправо једно те исто.

Јасно се осећа тај позадински исповедни тон који поручује да брзометна и непрестана смена прича има у основи трагање за смислом који је и даље за Драгановића упитан и у флерту са нихилистичким идејама битника.

Кажем, флерту, јер је база наслеђене, и искуством обогаћене идеје о свету и себи у односу на тај свет, веома одржива и здрава у самој основи, у његовом случају.

Остаје да се снови прочитају.

Љиљана Клајић

Информације из УДРУЖЕЊА

Удружење Параћинаца и пријатеља Параћина у Београду са успехом постоји и ради већ 23 године.

Рад Удружења је значајно успорила и утицала на пад активности пандемија корона вируса. Удружење је са активним окупљањима после пандемије започела у мају 2022. године на уобичајеној старој адреси у улици Деспота Стефана 12, на 8. спрату, традиционално последњег уторка у месецу.

**Окупљање чланова у новембру 2022
Посета председника општине**

Окупљања су у 2022. години планирана после летње паузе. У септембру и октобру се нисмо окупљали, али је у припреми било новембарско окупљање где је била договорена посета руководства општине Параћин на челу са председником општине.

Новембарско окупљање је одржано по плану традиционално у уторак 22. новембра 2022. године са почетком у 18.00. На овом окупљању гости нашег Удружења су били чланови руководства Општине Параћин на челу са председником општине Владимиром Милићевићем.

На овом састанку је прво окупљене и госте поздравио председник Удружења проф др Саша Живановић, који је окупљене упознао са радом нашег Удружења. Дат је кратак прегл 22. године рада и постојања нашег Удружења, које није заборавило своје корене. Након кратке дискусије реч је добио и председник општине који нас је упознао са дешавањима у општини, плановима за даљи развој и текућим инвестицијама у граду и општини. Наравно било је говора и о

успостављању директне комуникације и сарадње удружења и општине.

У 2023. години прескочили смо окупљања у јануару и фебруару и са редовним активностима смо наставили у марту и априлу. Окупљање у марту је одржано 28.3.2022. од 17.00, на старој адреси. Овом приликом је било речи о академику Драгославу Михаиловићу који је преминуо у Београду у 93. години, а књижевношћу се бавио готово до последњег дана.

Чувени писац, романијер, сценариста, драматург Драгослав Михаиловић је био редовни члан Српске академије наука и уметности. Добитник је многих књижевних награда и признања. Његов књижевни опус обухвата приповетке, романе и драме. Изабрана дела су му штампана два пута, у шест књига 1984. и у седам књига 1990. године. Његова дела су превођена на више европских језика.

Академик Драгослав Михаиловић је био и почасни председник нашег Удружења Параћинаца. Радо се одазивао на наша окупљања и имали смо прилике да организујемо изузетне догађаје као што су промоције његових књига. Последња таква промоција књиге "Злотвори" била је на октобарском окупљању 2017. године.

Промоција књиге "Злотвори" октобар 2017. године

Априлско окупљање је одржано последњег уторка у априлу са планирањем наредних активности у раду Удружења.

Мајско окупљање је одржано 30.3.2023. од 18.00. На овом окупљању је представљен нови број 46. нашег гласила Параћинац.

Мајско окупљање Удружења

Током јуна, јула и августа није било окупљања. За то време планирана је промоција књиге Александра Драгановића за јесен. Коначан термин за ову промоцију је уместо последњег уторка у септембру био први уторак у октобру и то 03.10.2023. У организацији нашег Удружења је одржано књижевно вече и промоција књиге ЧИТАЊЕ СНОВА и друге приче, аутора Александра Драгановића. Вече је водила и о књизи говорила проф. књижевности, песникиња Љиљана Клајић. Било је око двадесетак учесника на овој књижевној вечери. Промоција је трајала око сат времена, после чега је уследило дружење уз пригодни коктел.

*Удружење Параћинаца и пријатеља
Параћина у Београду*

СПОРТ

Из историје параћинске кошарке Први кошаркашки клуб у Параћину

У Параћину први кошаркашки клуб КК Борац, је основан 1953 године као клуб који је основала СФС Параћин.

Кошаркашки савез Србије послао је свог инструктора тренера да припреми екипу за квалификациони турнир у Бору за улазак у јужну лигу Србије.

У то време у Параћину није било довољно заинтересованих за овај спорт па смо у помоћ позвали комшије из Ђуприје да нам се придруже јер ни они нису имали свој клуб. Тако су нам се придружила браћа

Ђекић, Паја Радина и Мироцка. Са њима и још неколико средњошколаца и радника из СФС смо успели да комплетирамо екипу од 12 чланова.

Квалификациони турнир за улазак у лигу Србије одигран је у Бору под рефлекторима, што је за нас била новина. Успели смо да се квалификујемо и почели смо са озбиљним припремама за наставак сезоне. У тој лиги играли су још, Прокупље (играо Мишко Прелевић касније играо за Црвену Звезду), Приштина (у којој је играо Мишко Бојовић-Боем- који је касније играо за Партизан, Страхиња Кастратовић-познати адвокат), затим градови Ваљево са Мићом Орловићем и његовим братом и многи други касније познати спортисти. Затим ту су биле и екипе из градова Бор, Пирот, Крагујевац.

Клуб је имао подршку града и тадашњег председника општине Љубе Стаменковића, који су нам дали нову локацију у граду за изградњу новог игралишта које се налазило отприлике на локацији садашње бензинске пумпе (према Ђуприји). Утакмице су одиграване недељом у 10 часова и мали број гледалаца је био редован на тим мечевима, око 100-ак људи. Највећи успех, клуб је постигао када се квалификовао у четврт финале купа Србије и требао је да одигра утакмицу са београдским Радничким, који је био члан Прве Југословенске лиге у којој је играо и пок. тренер Ивковић, Ђурић, Пљакић, Сија, Николић и многи други познати асови.

Нажалост ова утакмица је прекинута јер је наш капитен Павелић, незадовољан једном одлуком судије, пришао му и опалио шамар, на шта су сви играчи Радничког побегли у аутобус заједно са судијом и тако смо не славно завршили овај за нас највећи успех.

Треба рећи и то да је клуб основао и први пут у Параћину женску кошаркашку екипу која се такмичила у неком нижем рангу. Сигурно да је за оснивање и мушког и женског тима најзаслужнији радник СФС Дане Павелић иначе словенац који је радио као техничар у СФС. Његово ангажовање је заиста било врло велико и без њега кошарка не би у то време постојала у Параћину. Њему

припада право да је оснивач првог кошаркашког клуба у Параћину.

Каснији догађаји су утицали да су средњошколци из Ђуприје и Параћина отишли на студије, па је даљи развој, колико ми је познато, настављен са женском екипом која је имала успех, а тренирао их је један од бивших играча КК БОРАЦ Аца.

КК Борац, основан 1953.

На слици је КК Борац без играча из Ђуприје на утакмици против Металац-Ваљево која је била прва утакмица под рефлекторима у Параћину. Тада је за Металац наступио и Мића Орловић, касније познати водитељ РТС-а.

Добривоје Матовић

Два параћинска српсколигаша СФС борац и Јединство први део првенства завршили на шестом и десетом месту

“Стакларцима” мање стрепњи

Параћин.- Први део првенства српске лиге “Исток” за два параћинска клуба, Јединство и СФС Борац завршено је претпрошлог викенда. На реду је сумирање резултата у оба најпознатија фудбалска колектива, али већ сада је видљиво да ће у пролећнеи део првенства оба тима ући с много стрепњи. Нешто више релаксирани могу да буду “Стакларци”. Наиме, српсколигаш са стадиона крај Црнице је јесењу сезону

окончао пласманом на шесту позицију. Освојена су 22 бода из 15 утакмица. Играчи СФС Борца остварили су скор од седам победа и исто толико пораза, а један меч су одиграли нерешено. Оно што одмах може да се сматра неповољним, а што указује чему у пролећном делу првенства треба посветити пажњу је гол разлика од 22 дата, а 27 примљених погодака. Минус од пет голова указује управо на то да су посебно заказали стрелци. Скор од 22 освојена бода и пласман на шесто место могао би да завара у смислу да се закључи да је СФС Борац сигуран и да ће и у години у којој ће клуб прославити 100-годишњицу постојања мирно наставити да плови српсколигашким водама. Међутим, да разлога за бригу има указје то да СФС Борац у односу на тимове који су у зони испадања има пресност од седам бодова, а то свакако није недостижно. Због тога мора да се закључи да "Стакларци" и поред, релативно доброг пласмана, имају разлога за опрезност и бригу.

-Чини се да смо на добром путу, али морамо да будемо опрезни. Анализираћемо учинак и донети закључке у ком правцу морамо да идемо. Пре свега неопходно је да током прелазног периода појачамо тим, Тренери су током јесени имали мали број играча на располагању, а уз то суочавали смо се с повредама. Све то је утицало да у неким утакмицама не постигнемо очекиване резултате – рекао је председник СФС Борца, Горан Стаменковић.

Више разлога за бриге у односу на "комшије" имају у Јединству. Клуб са градског стадиона освојио је четири бода мање уз скор од пет победа, три нерешене игре и седам пораза. То је Јединству донело десету позицију која је остварена уз гол разлику 17:24 па се, попут закључка о слабој ефикасности СФС Борца може да константује да је градски ривал по том параметру био још слабији. За такав учинак може да се, као олакшавајућа околност, узме то што је Јединство и у ово првенство ушао с потпуно репарираним тимом. Зато су пред тренерима, Бојаном Пећаранином (абдициро после четвртог кола), Душком Дукићем који је до избора новог тренера

водио тим у наредна два кола и Дарком Миладиновићем били постављени задаци које они нису, на најбољи начин, решили. Јединство је победом у претпоследњем колу, управо над СФС Борцем (3:2) дошло до 18. бода чиме је одбегло 14. пласираној Пчињи за само три бода. У случају пораза, у дуелу са "Стакларцима", лако је могло да се деси да реномиранији параћински фудбалски колектив заврши на позицији која води у нижи такмичарски ранг. Управо због тога на градском стадион ће предстојећи период до почетка пролећних битки бити с више брига него што је то у комшијском табору.

-Предстоји нам велики рад током наредног периода. Имамо једно гостовање више у пролећном делу првенства. Морамо да направим нову селекцију тима и доведемо додатна појачања. Наше опредељење је било да афирмишемо младе играче и да они од нас одлазе у клубове виших лига. Од тога ни сада нећемо да одустајемо, али морамо да водимо рачуна да морамо да јуримо и опстанак. За пролеће морамо много озбиљније да се припремимо-рекао је председник Јединства, Александар Јовановић

Миодраг Перућ

Захвалнице

Гласило удружења Параћинаца и пријатеља Параћина
 Редакцијски одбор: проф. др Саша Живановић (главни уредник), Петар Живановић, Бранко Куцина, Дејан Лазаревић, Слађана Ристић (секретар редакције).
 Техничка припрема и уређење: проф др Саша Живановић
 Адреса: бул. Деспота Стефана 12, Београд
 веб адреса: www.paracinac.com

ПАРАЋИНАЦ
 Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

